

Algforskarssommar – sammanfattande resultat från sommaren 2022

Deltagandet i medborgarforskningsprojektet Algforskarssommar ökade under 2022 jämfört med 2021. Speciellt stort deltagande fick vi på [Uppgift 3 som innebar att undersöka när blåstången blir mogen och färdig att släppa ut sina ägg och spermier i vattnet](#).

Vår hypotes, hur vi tror att det ligger till, är att de mildare vintrarna, som medför mindre is, kan få tångens förökningstoppar att växa till och utvecklas tidigare, eftersom vattnet då värms upp snabbare på våren. Resultaten från sommarens bidrag indikerar att detta kan stämma. Mognaden verkar ske tidigare än vad den gjorde för 25 - 30 år sedan. Men årets undersökning startade lite sent, vi kom igång först i maj och då var de flesta bestånden redan mogna. Därför räknar vi med att skicka ut ett upprop om hjälp igen nästa år. Men denna gång hoppas vi att våra tångdetektiver längs landets kust kan ge sig ut redan i slutet av april, när kanske inget är moget, och sedan följa upp med ett besök eller två fram till i maj-juni, beroende på var utmed kusten ens lokal befinner sig. Första nymånen kommer att vara den 1 april och fullmånen som kan vara intressant för förökning blir den 16 april.

Ett bord dukat med skålar fyllda med förökningstoppar från hon- och hanplantor. De är färdiga att blanda ihop och så ut på närmaste klippa. [Här kan du höra inslaget i Sveriges Radio](#), som var tillfället då bilden togs.

Totalt i år har vi sammanställt och publicerat 9 rapporter på Tångbloggen där vi tar upp intressanta bidrag som kommit in. Det finns även [ett gästbloggsinlägg skrivet av Louise Albertson](#), som undersökte ett antal lokaler utmed Skånes kust och hur mogen blåstången var där. Dessutom har vi fått in en större undersökning av Frida Ahnström. Hon gjorde en längre tur med sin segelbåt och kollade tång på 15 platser från Lisö till Blå Jungfrun. Imponerande! Den undersökningen kommer också att resultera i ett gymnasiearbete. Ett intressant fynd som gjordes var att bestånden på Blå Jungfrun var höstförökande medan övriga som observerades var sommarförökande.

[Vi gjorde en egen tur ner till Öland i våras](#) och kunde konstatera att just den höstförökande formen numera är vanlig på den västra sidan av Öland.

Vid bryggan på Räfsnäs, i Norrtälje kommun, undersöker jag ca en gång per månad hur djursamhället i tången ser ut. [Efter det extrema lågvattnet skadades många av de grunt växande tångplantorna](#). Men även om många av de stora skotten kommer att vissna och försvinna till våren, finns det gott om nya grenar som växer ut från fästskivan. Och det var fortfarande fullt av snäckor, tångmärlor och tånggråsuggor i plantorna i slutet av september. Hittade också två små [stensimpor \(Cottus gobio\)](#) i en av de större plantorna.

Till höger syns två bruna och döende plantor som skadats av att ligga torra.

Många smådjur finns kvar i blåstången.

Gott om nya skott som bildas från fästskivan.

Ofta kan de medskickade fotografierna ge oss ytterligare information, sådant som den som tagit bilden kanske inte noterat. Talesättet "En bild säger mer än tusen ord" stämmer verkligen och det är därför vi uppskattar alla fina foton som kommer in till Algforskarsommar.

Vi har fått många fina fotografier på mängder av smådjur som deltagare både räknat till antal och fotograferat i samband med [Uppgift 1, "Livet i en tångruska"](#). I år har det kommit in flera fynd av [elegant tångräka \(eller kortfingrad tångräka som den också kallas\), Palaemon elegans](#), som verkar vara på spridning norrut i Östersjön. Vi behöver följa och få in mer information om hur djursamhället och påväxten förändras på olika platser utmed vår långa kust, för att kunna hitta storskaliga förändringar över tid och förstå vad dessa kan bero på.

Ett område som vi fått rapporter ifrån två år i rad är ett antal öar utanför Ronneby. Rapportören heter Hans Kyhlbäck, som också mäter salthalt och temperatur på platsen tillsammans med studier av vilka arter som förekommer i blåstången. Att göra återbesök på samma lokal gör informationen som vi får in extra värdefull. Då kan vi jämföra mellan olika år och få en bättre bild av platsen och hur den varierar mellan olika år. Vilka förändringar orsakas av en varm sommar, en kall vår eller en lång lågvattensperiod, till exempel.

När vintern är över och sol och värme kommit tillbaka hoppas vi att Du gärna tar Dig till en strand full med tång och deltar i Algforskarsommar 2023.

Stort Tack för alla bidrag! Vi hör till våren.

Bästa hälsningar från Algforskarsommars projektledning
Lena Kautsky och Ellen Schagerström